

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

10 Ιουλίου 2025

Μετάβαση από την Ανώτερη Εκπαίδευση στην Αγορά Εργασίας: Τι δείχνουν τα αποτελέσματα του δεύτερου κύκλου της Εθνικής Έρευνας Παρακολούθησης Αποφοίτων Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου που διεξάγεται από τη Διεύθυνση Ανώτερης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Η Διεύθυνση Ανώτερης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ), σε συνεργασία με την εταιρεία PwC Κύπρου, διεξάγει την Εθνική Έρευνα Παρακολούθησης Αποφοίτων Ανώτερης Εκπαίδευσης (CYGraduates), στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σκοπός της έρευνας είναι η συλλογή επιστημονικών δεδομένων σχετικά με την επαγγελματική και κοινωνική πορεία των αποφοίτων Ανώτερης Εκπαίδευσης μετά την ολοκλήρωση της φοίτησής τους στην Ανώτερη Εκπαίδευση και της κατάρτισής τους. Τα αποτελέσματα αποτελούν πολύτιμο επιστημονικό εργαλείο που δύναται να χρησιμοποιηθεί για τη διαμόρφωση τεκμηριωμένων κρατικών πολιτικών που στοχεύουν στη βελτίωση της διασύνδεσης της Ανώτερης Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, καθώς και στην αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών των Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου.

Μέχρι σήμερα έχουν ολοκληρωθεί τρεις κύκλοι συλλογής δεδομένων. Κάθε κύκλος συλλέγει δεδομένα από δύο ομάδες αποφοίτων από όλα τα δημόσια και ιδιωτικά Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης της Κύπρου: α) από απόφοιτους/ες ένα έτος μετά την αποφοίτησή τους (T+1) και β) από απόφοιτους/ες πέντε έτη μετά την αποφοίτησή τους (T+5) .

Πρόσφατα, η Διεύθυνση Ανώτερης Εκπαίδευσης δημοσίευσε την Έκθεση Αποτελεσμάτων του δεύτερου κύκλου της έρευνας, ο οποίος αφορούσε απόφοιτους/ες των ακαδημαϊκών ετών 2017/18 (T+5) και 2021/22 (T+1). Ο συνολικός πληθυσμός περιλάμβανε απόφοιτους/ες όλων των εθνικοτήτων και ειδών φοίτησης (πλήρους, μερικής και εξ αποστάσεως), που ολοκλήρωσαν Προγράμματα Σπουδών επιπέδων ISCED 5 (Πιστοποιητικά και Διπλώματα), ISCED 6 (Προπτυχιακά) και ISCED 7 (Μεταπτυχιακά). Στην εν λόγω έρευνα συμμετείχαν, 2.251 απόφοιτοι/ες οι οποίοι/ες συμπλήρωσαν το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο της Έρευνας.

Βασικά Ευρήματα του δεύτερου κύκλου της CYGraduates

Ικανοποίηση από τις σπουδές, αλλά περιορισμένες ευκαιρίες πρακτικής άσκησης

Η πλειοψηφία των αποφοίτων δηλώνει ικανοποιημένη από το περιεχόμενο και την ποιότητα της διδασκαλίας που έλαβαν στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Σπουδών τους. Ωστόσο, καταγράφεται έλλειψη ευκαιριών για πρακτική άσκηση, παρότι η εμπειρία αυτή θεωρείται από τους/τις απόφοιτους/ες ιδιαίτερα σημαντική για την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων. Το εύρημα αυτό καταδεικνύει την ανάγκη συστηματικής ενσωμάτωσης πρακτικής άσκησης στα Προγράμματα σπουδών για την

απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων, τη γνωριμία με το εργασιακό περιβάλλον και την ενίσχυση της απασχολησιμότητάς τους.

Ανάγκη για ενίσχυση ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων

Παρά την ανάπτυξη οριζόντιων (π.χ. ομαδική εργασία) και κάθετων (τεχνικών) δεξιοτήτων, καθώς και δεξιοτήτων αυτοδιαχείρισης (π.χ. διαχείριση χρόνου), οι απόφοιτοι/ες αξιολογούν τη συμβολή των Προγραμμάτων Σπουδών τους στην ανάπτυξη ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων ως περιορισμένη. Η ανάπτυξη ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων των φοιτητών/φοιτητριών στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Σπουδών της Ανώτερης Εκπαίδευσης αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για την επιτυχή προώθηση της ψηφιακής και πράσινης μετάβασης στην εκπαίδευση και στην οικονομία.

Μετάβαση στην αγορά εργασίας

Η μετάβαση από την Ανώτερη Εκπαίδευση στην απασχόληση διαφοροποιείται σημαντικά μεταξύ των δύο ομάδων αποφοίτων. Συγκεκριμένα, οι απόφοιτοι/ες του 2021/22 εντάχθηκαν στην αγορά εργασίας εντός τριών μηνών κατά μέσο όρο, ενώ οι απόφοιτοι/ες του 2017/18 χρειάστηκαν κατά μέσο όρο 12 μήνες. Παρά τον μεγαλύτερο χρόνο για εξεύρεση εργασίας, το ποσοστό απασχόλησης των αποφοίτων του 2017/18 είναι υψηλότερο. Επιπρόσθετα, ένα σημαντικό ποσοστό αποφοίτων αναγκάστηκε να αναζητήσει εργασία σε τομείς μη σχετικούς με το πεδίο σπουδών τους, κυρίως λόγω έλλειψης διαθέσιμων θέσεων εργασίας στα πεδία των σπουδών τους (50% για το 2017/18 και 37% για το 2021/22) και περιορισμένης επαγγελματικής εμπειρίας (17% και 22% αντίστοιχα). Οι απόφοιτοι/ες από Προγράμματα Σπουδών στα πεδία της Υγείας και των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών ανέφεραν μεγαλύτερη ευκολία εύρεσης συναφούς εργασίας με τις σπουδές τους. Τα ευρήματα αυτά καταδεικνύουν ότι η εξεύρεση εργασίας συναφούς με τις σπουδές συσχετίζεται με το πεδίο σπουδών.

Έντονες αναντιστοιχίες δεξιοτήτων (skills mismatches)

Μόνο το 35% των αποφοίτων εργάζονται σε θέσεις που αντιστοιχούν πλήρως στο επίπεδο και το πεδίο των σπουδών των αποφοίτων Ανώτερης Εκπαίδευσης. Το 40% δηλώνουν ότι είναι υπερπροσόντοχοι (overqualified) δηλαδή απασχολούνται σε θέσεις που απαιτούν χαμηλότερα προσόντα από εκείνα που διαθέτουν, ενώ το 16-20% βρίσκονται σε θέσεις εργασίας μη συναφείς με πεδίο σπουδών τους, φαινόμενο που χαρακτηρίζεται ως οριζόντια αναντιστοιχία. Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι 27%–29% δηλώνει πλήρη αναντιστοιχία (τόσο σε σχέση με το επίπεδο, όσο και με το πεδίο σπουδών).

Δια βίου μάθηση: αναγκαίο εργαλείο για να μπορεί το εργατικό δυναμικό να ανταποκρίνεται στις διαρκώς εξελισσόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας

Η συμμετοχή σε προγράμματα επανακατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων (reskilling & upskilling) αποτελεί πολύτιμο μέσο ενίσχυσης της ικανότητας των αποφοίτων να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις νέες και εξελισσόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Το 53% των αποφοίτων του 2017/18 και το 45% του 2021/22 συμμετείχαν σε τέτοια προγράμματα, κυρίως μέσω εξ αποστάσεως μάθησης (e-learning). Βασικό κίνητρο ήταν η απόκτηση ή βελτίωση δεξιοτήτων σχετικών με την τρέχουσα εργασία τους. Το εύρημα αυτό αναδεικνύει την ανάγκη για θεσμική υποστήριξη της δια βίου μάθησης από το κράτος, σε συνεργασία με τα Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης, με στόχο τη συνεχή αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων

του ανθρώπινου δυναμικού, έτσι ώστε οι γνώσεις και δεξιότητες των αποφοίτων να παραμένουν συναφείς σε ένα διαρκώς εξελισσόμενο επαγγελματικό περιβάλλον.

Τα παραπάνω αποτελούν μέρος των ευρημάτων της Έκθεσης Αποτελεσμάτων του δεύτερου κύκλου της Εθνικής Έρευνας Παρακολούθησης Αποφοίτων Ανώτερης Εκπαίδευσης. Η πλήρης Έκθεση είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του έργου: <https://skilltracking.highereducation.ac.cy/reports/>.

Η αξιοποίηση των ευρημάτων μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη χάραξη τεκμηριωμένων πολιτικών που στοχεύουν στη βελτίωση της συνάφειας των Προγραμμάτων Σπουδών Ανώτερης Εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, ενισχύοντας την απασχολησιμότητα των αποφοίτων και τη βέλτιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας.

Η Διεύθυνση Ανώτερης Εκπαίδευσης παραμένει προσηλωμένη στη συστηματική παρακολούθηση της μετάβασης από την Ανώτερη Εκπαίδευση στην απασχόληση, και στη διαμόρφωση πολιτικών που ενισχύουν τη διασύνδεση της Ανώτερης Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.

